

การศึกษาการดำเนินงานด้านวิชาการระดับมัธยมศึกษา
ของโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

นายทองบัน ทำโยธา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา

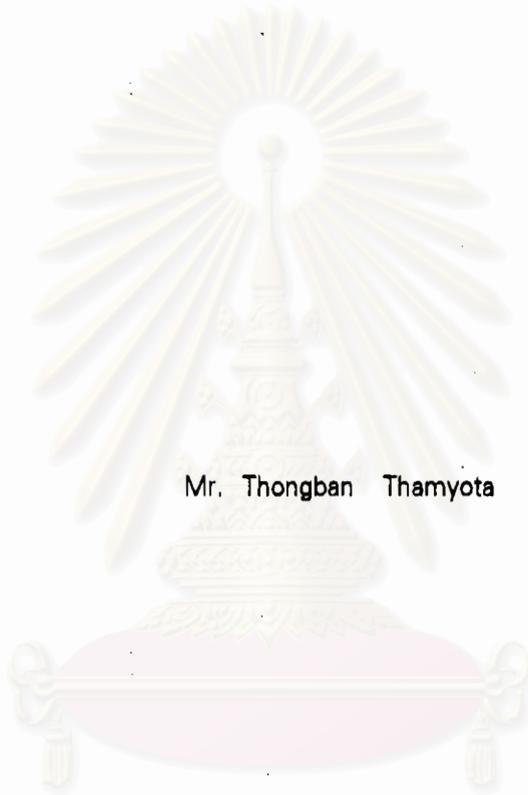
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974 - 636 - 067 - 1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF THE OPERATION OF ACADEMIC TASKS
AT THE SECONDARY EDUCATION LEVEL IN
SCHOOLS OF GABRIELITE FOUNDATION, THAILAND

Mr. Thongban Thamyota

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Supervision and Curriculum Development

Department of Educational Administration

Graduate School Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974 - 636 - 067 - 1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการดำเนินงานด้านวิชาการระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียน
ในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย
โดย นางทองบัน ทำโยธา
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

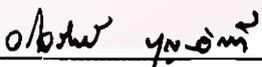

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

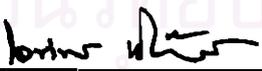
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปoomี เนรยอด)
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)
อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์)
กรรมการ

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ทองบัน ทำโยธา : การศึกษาการดำเนินงานด้านวิชาการระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย (A STUDY OF THE OPERATION OF ACADEMIC TASKS AT THE SECONDARY EDUCATION LEVEL IN SCHOOLS OF GABRIELITE FOUNDATION, THAILAND) อ. ที่ปรึกษา : รศ. วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ 206 หน้า.

ISBN 974 - 636 - 067 - 1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงานด้านวิชาการระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ประชากรคือผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและหัวหน้าหมวดวิชา / หน่วยงาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์แบบสอบถามและแบบวิเคราะห์เอกสารวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

โรงเรียนส่วนใหญ่มีการดำเนินงานด้านวิชาการดังนี้ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับหลักการและจุดหมายของหลักสูตร มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับหลักการและจุดหมายของหลักสูตร และจัดทำแผนงาน / โครงการ เพื่อรองรับกับนโยบายของโรงเรียน โดยสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันปัญหาของโรงเรียนหลักการและจุดหมายของหลักสูตรมีการติดตามผลจากปฏิทินปฏิบัติงานของฝ่ายวิชาการ และผู้บริหารตรวจเยี่ยมอาคารเรียนด้วยตนเอง 2) ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่ จัดตามวุฒิการศึกษาความสามารถและประสบการณ์ของครู มีการติดตามผลงานจากการสังเกตการปฏิบัติงานของครู และสอบถามจากหัวหน้าหมวดวิชา / หน่วยงาน 3) ด้านการพัฒนาบุคลากร มีการส่งครูเข้ารับการอบรมสัมมนา ศึกษาดูงานจากหน่วยงานอื่น และให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ติดตามงานโดยสังเกตจากการปฏิบัติงานของครู 4) ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน มีงบประมาณจัดซื้อและซ่อมแซมสื่อ ให้ครูอบรมเกี่ยวกับการผลิตสื่อ นำเทคโนโลยีใหม่ๆมาใช้ประกอบการเรียนการสอน มีการติดตามผล โดยสังเกตจากการสอนของครู 5) ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน เน้นการบำรุงรักษาสื่อให้อยู่ในสภาพที่ดีพร้อมใช้ได้เสมอ มีสถานที่บริการเป็นสัดส่วน 6) ด้านการจัดการเรียนการสอน มีการจัดทำแผนการสอน เตรียมสื่อการเรียนการสอน มีคู่มือเอกสารทางวิชาการศึกษาค้นคว้า มีการติดตามผลโดยการสอบถาม สังเกต และตรวจเยี่ยมชั้นเรียน 7) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร คำนึงถึงนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของมูลนิธิฯ ความพร้อมของโรงเรียนและความต้องการของนักเรียน ส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ มีการติดตามผลโดยให้ครูที่ปรึกษากิจกรรมประเมินผล และรายงานเป็นระยะ 8) ด้านการวัดผลและประเมินผล ดำเนินตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียน และนำผลจากการวัดผลประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนของครู 9) ด้านการจัดการนิเทศภายใน มีการตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานการนิเทศ จัดกิจกรรมการนิเทศให้กับครูได้ศึกษาดูงานของสถาบันอื่น

ปัญหาการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนส่วนใหญ่ การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ มีข้อจำกัดด้านบุคลากร อาคาร สถานที่ ไม่เพียงพอกับความต้องการ

ภาควิชา บริหารการศึกษา.....
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร.....
ปีการศึกษา 2539.....

ลายมือชื่อนิติคน *Amberz.*.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อ. วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -.....

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

C842470 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD : OPERATION / ACADEMIC TASKS / SECONDARY EDUCATION LEVEL / GABRIELITE FOUNDATION , THAILAND.

THONGBAN THAMYOTA : A STUDY OF THE OPERATION OF ACADEMIC TASKS AT THE SECONDARY EDUCATION LEVEL IN SCHOOLS OF GABRIELITE FOUNDATION ,THAILAND. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. VALAIRATI BOONSWASDI, 206 pp. ISBN 974 - 636 - 067 - 1

The purpose of this research was to study the operation of academic tasks and its problem at the secondary education level in schools of Gabrielite Foundation , Thailand. Interviewees were the schools' administrators, academic assistant administrators and Department Heads. The research instruments were the interviews ,questionnaires,and the documentary analysis. The data was analysed by using content analysis and percentage.

Resesrch findings were as follows :

The majority of these schools (1) were academically administered to meet the principles and objectives of the curriculum by organizing meetings to inform the teachers of the principles and objectives of the curriculum and to prepare operation plans/projects to serve the schools' policy in answering their problems as well as the principles and objectives of the curriculum and followed up the consequence from academic operation schedules and the administrators' direct visits (2) assigned the teachers with responsibility regarding their educational background , abilities and experiences, and followed up the result by the performance under observation and interviewing the Subject Heads/Department Heads (3) improved the teachers' abilities by encouraging them to attend training courses and seminars, visited other educational institutes and encouraged the teachers to further their studies , and followed up this task by observation the performance (4) prepared the instructional medias by budgeting for purchasing and repairing them,supported the teachers to attend instructional media constructional courses, and applied new technology in teaching and followed up by observing teachers' teaching methods. (5) provided the teachers with services to maintain intructional medias by being taken care of so that they would be always adequate and in proper condition and provided service units (6) prepared lesson plans, provided them with text books and instruction medias, and followed up this task by observing and the administrators' visits (7) organised extra curricula activities with regards to the policy of the Ministry of Education, the policies of Gabrielite Foundation, the schools' readiness and the students' need, provided the students' additional knowledge and followed up by the activities consulting teachers and reported at regular scheduled time. (8) the testing and evaluating were implemented in accordance with the Ministry of Education's regulations concerning the studying evaluation and took the evaluation for improving teachers' teaching methods. (9) organized the internal supervision a committee for supervisory task, arranged supervisory activities, and provided them to visit other educational institutes.

The problems face by most of these schools were the academic operations did not achieve the intended goal. There were inadequate teachers, buildings,and finally,there were insufficient school plants.

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา.....

สาขาวิชา..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร.....

ปีการศึกษา..... 2539.....

ลายมือชื่อนิติ..... *A. P. S.*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *อ. ป. ส.*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของหลายฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกทราบบ้างในพระคุณ และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำ ปรึกษาตรวจสอบ และแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่ ตลอดจนให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในภาควิชาบริหารการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งรองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ และอาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ในรายวิชาต่าง ๆ พร้อมทั้งกรุณาให้คำแนะนำอันมีค่ายิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจเครื่องมือ และให้ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย และขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน และครูหัวหน้าหมวดวิชา / หัวหน้าหน่วยงาน โรงเรียนในเครือข่ายมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยทุกท่าน ที่กรุณาให้ข้อมูลในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณประธานกรรมการการศึกษามูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ภรดาสุรสิทธิ์ สุขชัย ผู้อำนวยการโรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง และคณะผู้บริหารโรงเรียนอัสสัมชัญลำปางทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุนให้กำลังใจเสมอมา

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่น้องและเพื่อน ๆ ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจในการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์ด้วยความอบอุ่นเสมอมา

ทองบัน ทำโยธา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ

บทที่

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	5

2. ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายและความสำคัญของงานวิชาการ	6
ขอบเขตของงานวิชาการ	7
การบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับหลักการและจุดหมายของหลักสูตร ...	9
การจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่	10
การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	11
การจัดสื่อการเรียนการสอน	12
การบริหารเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน	13
การจัดการเรียนการสอน	15
การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	16
การดำเนินการด้านการวัดผลและประเมินผล	17
การจัดการนิเทศภายใน	19

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
ประวัติและความเป็นมาของมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย...	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	26
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	26
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	27
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	29
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	29
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์และผู้ตอบแบบสอบถาม.....	30
ตอนที่ 2 การดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงานด้านวิชาการของ โรงเรียน.....	37
ตอนที่ 3 ข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านวิชา การของโรงเรียน.....	110
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	119
อภิปรายผลการวิจัย.....	129
ข้อเสนอแนะ.....	141
รายการอ้างอิง.....	143
ภาคผนวก.....	147
ประวัติผู้เขียน.....	206

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ และตอบแบบสอบถาม.....	28
2 สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน.....	31
3 สถานภาพของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ.....	33
4 สถานภาพของหัวหน้าหมวดวิชา / หน่วยงาน.....	35
5 ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้บริหาร ด้าน การบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับหลักการ และจุดหมายของหลักสูตร.....	38
6 ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้บริหาร ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่.....	41
7 ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้บริหาร ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา.....	43
8 ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้บริหาร ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน.....	45
9 ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้บริหาร ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน..	48
10 ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้บริหาร ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	50
11 ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้บริหาร ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	52
12 ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้บริหาร ด้านการดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผล..	54
13 ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้บริหาร ด้านการจัดการนิเทศภายใน.....	56
14 ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ด้านการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้อง กับหลักการและจุดหมายของหลักสูตร.....	58
15 ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ด้านการจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่	61
16 ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถาน ศึกษา	62
17 ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน.	64
18 ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ด้านการจัดบริการเพื่อสนับสนุนการ เรียนการสอน.....	67
19 ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน...	69
20 ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	71
21 ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ด้านการดำเนินงานด้านการวัดผลและ ประเมินผล.....	73

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
22 ข้อมูลสัมภาษณ์ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ด้าน การจัดการนิเทศภายใน.....	75
23 ข้อมูลจากแบบสอบถามหัวหน้าหมวดวิชา / หน่วยงาน ด้านการบริหารงาน วิชาการให้สอดคล้องกับหลักการและจุดหมายของหลักสูตร.....	77
24 ข้อมูลจากแบบสอบถามหัวหน้าหมวดวิชา / หน่วยงาน ด้านการจัดบุคลากร ตรงตามหน้าที่.....	80
25 ข้อมูลจากแบบสอบถามหัวหน้าหมวดวิชา / หน่วยงาน ด้านการพัฒนาบุคลากร ของสถานศึกษา.....	82
26 ข้อมูลจากแบบสอบถามหัวหน้าหมวดวิชา / หน่วยงาน ด้านการจัดสื่อการ เรียนการสอน.....	83
27 ข้อมูลจากแบบสอบถาม หัวหน้าหมวดวิชา / หน่วยงาน ด้านการจัดบริการเพื่อ สนับสนุนการเรียนการสอน.....	86
28 ข้อมูลจากแบบสอบถามหัวหน้าหมวดวิชา / หน่วยงาน ด้านการจัดการเรียน การสอน.....	88
29 ข้อมูลจากแบบสอบถาม หัวหน้าหมวดวิชา / หน่วยงานด้านการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร.....	90
30 ข้อมูลจากแบบสอบถามหัวหน้าหมวดวิชา / หน่วยงาน ด้านการดำเนินการ ด้านการวัดผลและประเมินผล.....	93
31 ข้อมูลจากแบบสอบถามหัวหน้าหมวดวิชา / หน่วยงาน ด้านการจัดการนิเทศ ภายใน.....	95
32 ข้อมูลปัญหาการดำเนินงาน ด้านวิชาการจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ.....	97
33 ข้อมูลปัญหาการดำเนินงานจากแบบสอบถามหัวหน้าหมวดวิชา / หน่วยงาน	103
34 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านวิชาการจากการวิเคราะห์เอกสารของโรงเรียน	111